

*İLKOKULA HAZIRLIK
VE
BU SÜREÇTE AİLEYE
DÜŞEN GÖREVLER*

Çocukların okula başlaması aileler için her zaman heyecan vericidir.

Anaokulu eğitimi almış olsa da çocuğun özellikle öğrenme süreci ile ilk tanışması, ilk deneyimlerini yaşadığı 1.sınıf onun bütün okul hayatı boyunca “okul ve eğitim/öğretim” kavramlarını nasıl algılayacağını belirlemektedir.

Okula başlama, zihinsel, bedensel, duygusal ve sosyal açıdan bir “hazır oluşluk” gerektirir.

Bunun anlamı, çocuğun herhangi bir duygusal zorluğa uğramadan, kolayca ve yeterli bir şekilde öğrenebileceği dönem olarak tanımlanır.

Okula başlamak yalnızca okuma-yazma öğrenmek demek değildir.

Okula yeni başlamış farklı çocuklara sorulan “Okulda ne yapmak isterdin?” sorusuna verdikleri yanıtlar bu süreçte yaşanan duygularla ilgili bilgi vermektedir:

“Ders sırasında sınıfta koşmak, top gelir ve camlar kırılırsa, kimsenin kızmaması, derste okulda her şeyi yapmak, dağıtmak, ders yapmamak, okuldan kaçmak (hep geçiriyorum aklımdan, okulda bir arkadaşım denemiş, bacağını kırmış).”

Okul olgunluğuna erişmiş bir çocuk ondan beklentileri rahatlıkla yerine getirebildiği için okula karşı olumlu duygular ve olumlu bir tutum geliştirecektir.

Okul olgunluğuna erişmemiş bir çocuk ise 1.sınıfa başladığında çok zorlanacak, beklentileri yerine getiremeyecek, okula karşı ve kendine y6nelik olumsuz duygular oluşmaya başlayacak ve 6đrenme motivasyonu kırılmış olacaktır.

Dengeli, duygusal ve toplumsal etkileşimin güçlü olduğu aile ortamında yetişen çocuk anne ve babasının desteğiyle pek çok yeteneği kazanabilir ve aile ortamında yeterli olgunluğa ulaşabilir.

ÇOCUĞUN OKUL OLGUNLUĞUNA ERİŞİP - ERİŞMEDİĞİ NASIL ANLAŞILIR?

- a. ZİHİNSEL GELİŞİM
- b. SOSYAL VE DUYGUSAL GELİŞİM
- c. MOTOR GELİŞİM
- d. DİL GELİŞİMİ
- e. DİKKAT VE EL-GÖZ KOORDİNASYONU

ZİHİNSEL GELİŞİM

- Görsel ve işitsel algılama yeteneği, algıladıklarını hafızada tutabilme, mantıklı düşünebilme, neden sonuç ilişkisini kurabilme ve yeterli kavram bilgisine sahip olmasıdır.
- Düşünce ve konuşma birbiriyle bağlantılıdır. Bunun için yönergeleri anlayabilmeli ve düşüncelerini ifade edebilmelidir.

- Okumayı yazmayı ve matematiği öğrenmesi istenen çocuğun, duyu organlarının yeterli şekilde gelişmiş olması gerekir. Buna ilaveten detayları da kavrayabilmelidir. Hem görsel hem işitsel ayırt edebilme yeteneği göstermelidir.
- Bir çocuğun sayıları sayabiliyor olması, harfleri tanıyor hatta bazılarını yazıyor olması onun okul olgunluğuna geldiğini göstermemektedir.

SOSYAL VE DUYGUSAL GELİŞİM

- 6 -7 yaşında okula başlayacak olan çocuğun öncelikle yeterli zvzene sahip olması gereklidir. Bunun için anne baba ile güvenli iliŐki kurmuŐ olması ve güvenli bir ayrılığı başarabiliyor olması gerekmektedir.

- Sorumluluk alabilmesi, yaşıtlarıyla rahat sosyal ilişkiler kurabilmesi ve bu ilişkiyi sağlıklı bir şekilde sürdürebilmesi gereklidir.
- Çocuk; kendi başına hareket edebilme, kendini ifade edebilme ve sosyal problemleri çözebilme becerilerine sahip olmalıdır.
- Sosyal-duygusal gelişim burada çok daha fazla ön plana çıkmaktadır.

MOTOR GELİŞİM

- Bedenini rahat kullanabiliyor ve bedensel koordinasyonunu sağlayabiliyor olması gerekmektedir.
- Vücut hareketlerine hakim olması ve gösterilen hareketleri yapabiliyor olması beklenmektedir.
- Çocuk kalemi tutup yazabilecek ince kas gelişimine sahip olmalıdır

DİL GELİŞİMİ :

(Okuma yazmaya hazırlık için en önemli beceridir.)

- Çocuklar okuma yazmaya başlamadan önce konuşmayı ve dinlemeyi öğrenmektedirler. Olayları kronolojik sırayla anlatabiliyor olması, yeterli kelime hazinesine sahip olması, zıt kavramları biliyor olması, bir konuşmayı aktarabiliyor olması gerekmektedir.

- Çocuğun O'na anlatılanları dinliyor olması ve yönergeleri anlıyor olması gerekmektedir.
- Akıcı bir konuşmaya sahip olması beklenmektedir.

DİKKAT VE EL-GÖZ KOORDİNASYONU

- **DİKKAT:** Bir şeyi anlamamanın veya bir şeyi başarmak için organizmanın uyanık ve hazır duruma geçmesidir.
- Grupla yapılan etkinliklerde sakın bir şekilde oturma, dinleme ve yönergeleri uygulayabilme bu yeteneğin geliştiğine ait başlıca belirtidir.

- Resimli kitapları ilgiyle inceleyebiliyor olması, makası rahatlıkla kullanabiliyor olması, ona verilen bir resmi çizgileri taşırmadan boyayabiliyor olması, sınırlı alanlarda çizebiliyor olması, tek başına bir etkinlikte veya oyunda yoğunlaşabilmesi beklenmektedir.

ÇOCUKLARIMIZIN OKUL OLGUNLUĞUNA ULAŞMALARINI DESTEKLEMELİK İÇİN;

- Bol bol resimli hikaye kitapları okumalıyız.
- İfade edici dili geliştirmek için, çocuğun iletişime geçebileceği, kendi duygu ve düşüncelerini ifade edebileceği uygun ortamlar hazırlanmalıdır.

- Çeşitli konularda sohbetler edip, kelime hazinesinin ve dil becerisinin gelişmesini sağlamalıyız.
- Hikaye oluşturma ve hikaye tamamlama oyunları oynayabiliriz
- Çeşitli konular vererek resimler yapması, düşüncelerini resimlerle de ifade etmeleri için yönlendirmeliyiz.

- Sınırlı boyamalar yapmasını sağlayabiliriz.
- Nesnelar arasında benzerlik ve farklılıkları bulma oyunları oynayabiliriz.
- Yaşıtlarıyla sosyal ilişkilere girebileceği ortamlara girmesi için fırsatlar yaratabiliriz.

- Kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için fırsatlar verilmeli kişisel sorumluluklarını yerine getirmesi sağlanmalıdır.
- İhtiyaçlarını erteleyebilme becerisini ve sabrını geliştirmeliyiz.

**KATILIMINIZ VE İLGİNİZ İÇİN
TEŞEKKÜR EDERİM.**

***Ümran Şipal DENİZ
Rehber Öğretmen***